

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. K. S.**, zastoupeného Mgr. Petrem Novákem, advokátem, se sídlem Budějovická 608/108, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad Jindřichův Hradec**, se sídlem Pravdova 837/II, Jindřichův Hradec, o prohlášení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 1995, č. j. PÚ 1028/1403/95 - KRZ - 353, ze dne 7. 3. 1996, č. j. PÚ 142/179/96 - KRZ - 353, ze dne 9. 5. 2002, č. j. PÚ 1499/02 - PX - KRZ353, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 4. 2008, č. j. 10 Ca 2/2008 - 16,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

Odůvodnění:

V kasační stížnosti se žalobce Ing. K. S. (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích, jímž krajský soud odmítl jeho žalobu pro opožděnost a proto, že projednání věci bránila překážka věci již rozhodnuté. Žalobou se stěžovatel domáhal vyslovení nicotnosti správních rozhodnutí Okresního úřadu a Pozemkového úřadu v Jindřichově Hradci č. j. PÚ 1028/1403/95 - KRZ - 353 ze dne 31. 7. 1995, č. j. PÚ 142/179/96 - KRZ - 353 ze dne 7. 3. 1996, týkajících se jeho restitučních nároků v katastrálním území obce Rapšach (dále jen „původní správní rozhodnutí“).

Kasační stížností ze dne 19. 5. 2008 stěžovatel napadá usnesení krajského soudu s tím, že nejprve uvádí, že rozhodující soudci byli ve svém rozhodování podjati, neboť rozhodovali ve věci již dříve (viz rozsudky ze dne 20. 12. 1995, sp. zn. 10 Ca 503/1995 a ze dne 16. 10. 1996, sp. zn. 10 Ca 270/1996, kterými byla potvrzena původní správní rozhodnutí). V úvodu též tvrdí, že řízení před krajským soudem bylo vedeno o tom, že žalovaný na jeho podnět ve věci nicotnosti reagoval pouze dopisem a nezahájil o něm řízení, ač tak učinit měl. Dále pak obsáhle cituje z rozsudků Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 12. 1995, sp. zn. 10 Ca 503/1995, a ze dne 16. 10. 1996, sp. zn. 10 Ca 270/1996. Z citovaných rozsudků dochází k následujícím závěrům, z nichž dovozuje nicotnost napadených rozhodnutí: správní rozhodnutí se opírala o znalecký posudek, který nechaly správní orgány zpracovat podle právního předpisu o oceňování, který nebyl k rozhodnému dni (24. 12. 1955) platný ani účinný. Toto své tvrzení pokládá za prokázané sdělením Ministerstva spravedlnosti ČR č. j. 183/2007 - SOSV - OSV/2 z 11. 7. 2007. Znalecký posudek byl pak také zpracován pro jinou nemovitost než tu, která je uvedena v Dohodě o vydání nemovitosti č. p. 164 z 25. 2. 1995. Znalecký posudek se totiž vztahuje k nemovitosti o výměře 184 m², skutečná výměra je však 317 m². K závěrům soudu v přezkoumávaném usnesení o opožděnosti žaloby stěžovatel uvádí, že lhůta k podání žaloby byla dodržena, neboť stěžovatel podával žalobu ve vztahu k dopisu žalovaného ministerstva z 12. 11. 2007. Stěžovatel je také toho názoru, že rozsudky krajského soudu z 20. 12. 1995, sp. zn. 10 Ca 503/1995 a ze dne 16. 10. 1996, sp. zn. 10 Ca 270/1996, z nichž dovozuje krajský soud v přezkoumávaném usnesení překážku věci pravomocně rozhodnuté, jsou z výše uvedených důvodů (znalecký posudek dle neúčinného právního předpisu a rozhodování o jiné nemovitosti) nezákonné. Stěžovatel tak shledal napadené usnesení soudu nezákonným, neboť soud nesprávně posoudil právní otázku a v řízení navíc došlo k porušení práva na spravedlivý proces a dalších práv stěžovatele. Závěrem pak navrhuje napadené usnesení krajského soudu zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení a též navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil i původní rozsudky krajského soudu ze dne 31. 7. 1995, č. j. PÚ 1028/1403/95 - KRZ - 353, ze dne 7. 3. 1996, č. j. PÚ 142/179/96 - KRZ - 353 (pozn. NSS: správně rozsudky krajského soudu ze dne 20. 12. 1995, sp. zn. 10 Ca 503/1995 a ze dne 16. 10. 1996, sp. zn. 10 Ca 270/1996, kterými byla uvedena správní rozhodnutí potvrzena).

Žalované Ministerstvo zemědělství - Pozemkový úřad Jindřichův Hradec ve vyjádření ke kasační stížnosti z 10. 6. 2008 odkázalo na své vyjádření k žalobě, které považuje za dostatečné.

Řízení před správním soudem bylo zahájeno podáním žaloby stěžovatelem dne 10. 1. 2008, v níž se domáhal prohlášení nicotnosti původních správních rozhodnutí žalovaného. Uvádí, že jeho podnět k prohlášení nicotnosti z 14. 11. 2007 byl žalovaným vyřízen pouze dopisem č. j. 2241/07 z 15. 11. 2007. Nicotnost původních správních rozhodnutí shledává v tom, že žalovaný selektoval občany na ty, kteří mohou vlastnit zanechaný majetek a na ty, kteří nemohou. Dále nicotnost spočívá též v tom, že žalovaný zadal zpracování znaleckého posudku podle nařízení předsedy vlády č. 175/1939 Sb., které bylo zrušeno dne 15. 11. 1949 vládním nařízením č. 235/1949 Sb. a které navíc ani na posuzovaném území nikdy neplatilo, neboť katastrální území obce Rapšach nebylo součástí protektorátu Čechy a Morava. Znalecký posudek byl ještě navíc zpracován podle zfalšované listiny, která uváděla výměru nemovitosti č. p. 164 ve velikosti 184 m² -

„ocenění č. p. 164“ vyhotovené ONV Třeboň dne 28. 5. 1953. Dokument Politického byra ÚV KSČ z 3. 7. 1954 a další listiny z roku 1954 dokládají, že k oceňování majetku nedocházelo až do poloviny roku 1954, tudíž ocenění z 28. 5. 1953 neexistovalo. Tak žalovaný nerespektoval údaje pozemkových knih a pro účely znaleckého posudku posuzoval jinou nemovitost, než o které bylo rozhodováno (nemovitost o výměře 317 m² a nemovitost o výměře 184 m²). Stěžovatel navrhl, aby krajský soud zrušil všechna napadená správní rozhodnutí.

K podané žalobě se vyjádřil žalovaný a k důvodům nicotnosti uvedl, že neobjednával zhotovení znaleckého posudku podle konkrétního právního předpisu, nýbrž od znalce žádal „ocenění podle cenových předpisů platných v době převodu nemovitostí pro smluvní převod od občana na stát“. K převodu nemovitostí došlo v době, kdy neexistoval cenový předpis, který by určoval konkrétní cenu nemovitostí. K údajně falešnému „ocenění č. p. 164“ z roku 1953 uvádí jednotlivé pasáže z dokumentu Politického byra ÚV KSČ, z nichž je možno rozumět, že rozměry nemovitosti č. p. 164 byly zjištěny zřejmě přeměřením na místě a bylo nařízeno provést revizi odhadů cen nemovitostí, tedy některé odhady již v té době existovaly. K výměře nemovitosti uvádí žalovaný, že celková výměra dle „ocenění objektu č. p. 164“ je složena ze 184 m² zastavěné plochy a 133 m² dvora. Jde tedy o rozdíl mezi výměrou stavební plochy a plochy zastavěné stavbami. Konečně pak žalovaný podává svůj výklad právní úpravy nicotnosti správních aktů podle ust. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a připomíná ust. § 182 odst. 1 cit. zákona, podle něhož nelze dle správního řádu posuzovat nicotnost správních aktů vydaných před účinností správního řádu (tj. před 1. 1. 2006). Zákon č. 71/1967 Sb., správní řád (dále jen „starý správní řád“), nicotnost rozhodnutí neupravoval, ale v právní teorii i praxi se za případy nicotnosti považovaly např. případy absolutní věcné nepřípustnosti, nedostatek formy rozhodnutí atd. Původní správní rozhodnutí však nicotností netrpí, neboť byla vydána věcně i místně příslušným orgánem a v souladu s platným právním předpisem, což dokládá i to, že jako správná byla rozhodnutí potvrzena odvolacím orgánem – Krajským soudem v Českých Budějovicích. Žalovaný vyslovuje domněnku, že rozhodnutí by mohla nanejvýš trpět vadami nezákonnosti či věcné nesprávnosti, ale k jejich nápravě měl stěžovatel využít řádných či mimořádných opravných prostředků, což také učinil. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl 24. 4. 2008 usnesením, že se žaloba odmítá. Soud nejprve konstatoval právní úpravu prohlášení nicotnosti rozhodnutí správních orgánů a skutečnost, že i v takovém řízení musí být splněny podmínky řízení, především dodržení lhůty k podání žaloby ve správním soudnictví (§ 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - dále jen „s. ř. s.“), a nesmí být dána překážka řízení, zejména překážka věci pravomocně rozhodnuté (překážka rei iudicatae). Tato překážka je dána v případě, že je soudem posuzována věc totožná s věcí, kterou se již soud pravomocně zabýval. Tato situace nastala i v posuzované věci, neboť Krajský soud v Českých Budějovicích již obě původní správní rozhodnutí přezkoumával na základě opravného prostředku stěžovatele a to v rozsudcích ze dne 20. 12. 1995, sp. zn. 10 Ca 503/1995 - 27 – v právní moci od 16. 1. 1996 – a ze dne 16. 10. 1996, sp. zn. 10 Ca 270/1996 - 51 – v právní moci od 8. 11. 1996. Krajský soud tehdy přezkoumával shodná rozhodnutí téhož žalovaného na základě opravného prostředku podaného tímž žalobcem. Dále pak soud ještě zjistil, že žaloba je podána zjevně po uplynutí dvouměsíční lhůty k jejímu podání,

neboť se jí napadají rozhodnutí žalovaného z let 1995 a 1996. Soud z těchto důvodů žalobu odmítl v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Ze správního spisu žalovaného a z příloh soudního spisu poskytnutých krajskému soudu k jeho žádosti Ministerstvem zemědělství – Ústředním pozemkovým úřadem zjistil Nejvyšší správní soud následující skutečnosti důležité pro rozhodnutí o věci, přitom se zaměřil především na korespondenci mezi stěžovatelem a žalovaným z roku 2007:

Podáním z 27. 7. 2008 (odesláno 2. 8. 2008) se stěžovatel domáhal u žalovaného prohlášení nicotnosti jeho rozhodnutí ze dne 9. 5. 2002, č. j. PÚ 1499/02 - PX - KRZ353, a dalších souvisejících rozhodnutí. Jako důvod nicotnosti uvádí stěžovatel zpracování znaleckého posudku podle neplatného právního předpisu, přičemž upozorňuje, že informaci o neplatnosti vládního nařízení (pozn. NSS: správně Nařízení předsedy vlády) č. 175/1939 Sb. získal až 13. 7. 2007. Na toto jeho podání odpověděl žalovaný dopisem z 28. 8. 2007, v němž stěžovateli vysvětlil, jaká je právní úprava prohlášení nicotnosti správních aktů ve správním řádu, upozornil jej na ust. § 182 odst. 1 správního řádu a též na to, jak se případy nicotnosti řešily za účinnosti starého správního řádu. Právní názor žalovaného je totožný s tím, který uvedl ve svém vyjádření k žalobě. Závěrem pak uvádí stejně jako ve svém vyjádření k žalobě, že znalecký posudek nezařadil podle konkrétního předpisu a že znaleckým posudkem se zabýval i soud v rozsudku z 16. 10. 1996, sp. zn. 10 Ca 270/1996.

Stěžovatel dále napadl postup žalovaného podnětem z 9. 9. 2007 (odesláno 14. 9. 2007), ve kterém se domáhá opatření proti nečinnosti ve věci svého předchozího podání z 27. 7. 2007 a tvrdí, že vyřízení jeho podnětu dopisem z 28. 8. 2007 bylo nezákonné a bylo učiněno podjatými pracovníky. Správní úřad má dle jeho názoru povinnost zjistit důvod nicotnosti z úřední povinnosti. V dodatku k tomuto podání stěžovatel dne 23. 9. 2007 uvádí, že znalecký posudek byl vypracován pro jinou nemovitost, než pro nemovitost č. p. 164 – Rapšach. Žalovaný podnět stěžovatele postoupil Ústřednímu pozemkovému úřadu dne 14. 9. 2007 a sdělil, že podání z 27. 7. 2008 posuzoval jako podnět k prohlášení nicotnosti původních správních rozhodnutí a reagoval na něj sdělením z 28. 8. 2007.

Ústřední pozemkový úřad reagoval dne 12. 11. 2007 sdělením, v němž uvádí, že ust. § 77 správního řádu se na posouzení nicotnosti původních správních rozhodnutí nevztahují, neboť tato rozhodnutí byla vydána před účinností správního řádu (§ 182 odst. 1 správního řádu). Námitky proti znaleckému posudku odmítá Ústřední pozemkový úřad jako nedůvodné s poukazem na rozsudek z 16. 10. 1996, č. j. 10 Ca 270/1996 - 51, který neshledal důvod pro revizi znaleckého posudku. Ústřední pozemkový úřad též odmítá rušit původní rozhodnutí žalovaného, neboť ta byla potvrzena rozsudkem soudu, který rozhodnutí z 7. 3. 1996 hodnotil jako věcně správné a vydané v souladu se zákonem č. 229/1991 Sb. Ústřední pozemkový úřad také neshledal oprávněnou námitku nečinnosti žalovaného.

Stěžovatel dopisem z 3. 11. 2007 (odesláno 12. 11. 2007) podává k žalované další podnět ve věci nicotnosti původních správních rozhodnutí, přičemž uvádí stejné argumenty jako v předchozích podáních. Žalovaný podnět postoupil podle ust. § 77

správního řádu Ústřednímu pozemkovému úřadu 15. 11. 2007. Ten věc vyřídil přípisem z 20. 11. 2007, ve kterém poukázal na to, že se jedná o opakovaný podnět stěžovatele a odkázal na své předchozí sdělení z 12. 11. 2007.

Dále je ještě z materiálů poskytnutých krajskému soudu zřejmé, že stěžovatel se domáhal podáním z 10. 1. 2008 též prohlášení nicotnosti rozhodnutí Ústředního pozemkového úřadu ze dne 17. 7. 2002, č. j. 22621/02 - 5010, a ze dne 28. 11. 1997, č. j. 1331/97 - 3152, kterými byla potvrzena původní správní rozhodnutí žalovaného. Důvody tvrzené nicotnosti jsou opět stejné. Ve spise žalovaného jsou pak založena ještě i usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích z 18. 10. 2007, č. j. 10 Ca 270/96 - 78 a č. j. 10 Ca 530/95 - 55, kterými soud zastavil řízení, v němž se stěžovatel domáhal prohlášení nicotnosti rozsudků č. j. 10 Ca 270/96 - 51 a 10 Ca 530/95 - 27 téhož soudu, které, jak bylo uvedeno výše, potvrzovaly původní správní rozhodnutí. Svůj podnět odůvodnil stěžovatel opět týmiž důvody.

Stěžovatel podal svou kasační stížnost včas (ust. § 106 odst. 2 s. ř. s.) a je osobou k jejímu podání oprávněnou, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (ust. § 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem a splňuje tak podmínku ust. § 105 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud je při přezkouvání rozhodnutí krajských soudů vázán plně rozsahem podané kasační stížnosti (ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.), nemůže tedy přihlížet k jiným než uplatněným námitkám. Kasační námitky však musí být podřaditelné pod některý z přípustných kasačních důvodů, které jsou vypočteny v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., a uplatněné důvody se nadto musí shodovat s důvody obsaženými již v žalobě (ust. § 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatel sice v úvodu kasační stížnosti uvedl, že napadá rozhodnutí krajského soudu z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud však v obsahu kasační stížnosti nenalezl pro takové tvrzení oporu v konkrétních kasačních námitkách. Naopak Nejvyšší správní soud uplatněné námitky podřazuje pod důvody stanovené v ust. § 103 odst. 1 písm. e) – nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu – a písm. c) s. ř. s. – zmatečnost řízení před soudem spočívající v rozhodování vyloučenými soudci. Nejvyšší správní soud za této situace napadené usnesení krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatele, že řízení před krajským soudem bylo vedeno vyloučenými soudci. Soud ze správního spisu zjistil, že v předchozích soudních řízeních rozhodoval senát Krajského soudu v Českých Budějovicích 10 Ca. V původních soudních řízeních byl složen z JUDr. Hůdové, JUDr. Balejové a JUDr. Krybusové (věc sp. zn. 10 Ca 530/95), resp. JUDr. Tomáše, JUDr. Balejové a JUDr. Krybusové (věc sp. zn. 10 Ca 270/96), napadené usnesení bylo vydáno senátem ve složení JUDr. Krybusová, JUDr. Tomáš a JUDr. Balejová. Je-li rozhodnutí krajského soudu vyneseno vyloučeným soudcem (soudci), jedná se o zmatečnost řízení před krajským soudem, která, je-li kasační stížností napadena, vede ke zrušení rozhodnutí Nejvyšším správním soudem (ust. § 103 odst. 1 písm. c/ s. ř. s. a § 110 odst. 1 s. ř. s.). Podstatou určení, zda stěžovatelova námitka je důvodná, je tedy to, zda byli soudci

krajského soudu z rozhodování ve věci vyloučení. Ust. § 8 odst. 1 s. ř. s. stanoví, že soudce je vyloučen mj. i tehdy, podílel-li se na projednávání či rozhodování věci v předchozím soudním řízení. Rozhodující otázkou pro posouzení namítané podjatosti soudců v dané věci tedy bylo vymezení pojmu „předchozí soudní řízení“. Smyslem této právní úpravy je především rozvinutí principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy a tím i práva na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud se touto otázkou již ve své předchozí rozhodovací činnosti zabýval a dospěl k následujícímu závěru: „*Předchozí soudní řízení je přitom třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv soudní řízení, jehož byl žalobce účastníkem) nýbrž instančně: vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu*“ (k tomu srov. usnesení NSS z 22. 9. 2004, č. j. Nao 17/2004 - 43, dostupné na www.nssoud.cz). Je tedy zřejmé, že o takový případ se v posuzované věci nejedná a námitka podjatosti soudců krajského soudu není důvodná.

Po uzavření otázky podjatosti rozhodujících soudců se Nejvyšší správní soud počal zabývat věcným obsahem kasační stížnosti ovšem pouze v rozsahu, který vymezil výše.

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že předmětem řízení před krajským soudem byla skutečnost, že žalovaný o podnětu stěžovatele z 27. 7. 2007 nezačal řízení a vypořádal jej pouze dopisem. Toto tvrzení stěžovatele není pro přezkum původních správních rozhodnutí z hlediska jejich nicotnosti relevantní. Ve správním soudnictví se přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů vždy přímo a v časové návaznosti na jejich vydání. Z ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. stanovujícím žalobní legitimaci k podání správní žaloby, je zřejmé, že brojit proti nicotnosti rozhodnutí lze pouze prostřednictvím napadení žalobou právě tohoto rozhodnutí. Není možné se tedy domnívat, jako to činí žalobce, že prostřednictvím přezkumu postupu správního orgánu z roku 2007, lze se domáhat prohlášení nicotnosti rozhodnutí z let 1995 a 1996, která jsou v právní moci. Takový postup by totiž obcházel ust. § 72 odst. 1 s. ř. s. o lhůtě k podání správní žaloby, která slouží též k zabezpečení právní jistoty účastníků. Ostatně petit žaloby podané stěžovatelem mířil jednoznačně na prohlášení nicotnosti rozhodnutí z let 1995 a 1996.

Další stížní námitky směřují do merita věci, tedy k otázce nicotnosti původních správních rozhodnutí. Těmito námitkami se však nemohl Nejvyšší správní soud (stejně jako soud krajský) zabývat, neboť podstatou věci (otázkou nicotnosti) se soud může zabývat až teprve v okamžiku, kdy je postaveno na jisto, že žaloba (příp. kasační stížnost) je přípustná (k tomu srov. konstantní judikaturu NSS, např. rozsudek z 21. 4. 2005, č. j. 4 As 31/2004 - 53, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se tedy nejprve zabýval tím, zda postup krajského soudu, kterým žalobu odmítl byl v souladu se zákonem, k čemuž ostatně též směřovaly stěžovatelovy námitky.

Stěžovatel napadá zákonnost usnesení krajského soudu. Krajský soud ve svém usnesení podanou žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť shledal, že v téže věci již bylo pravomocně rozhodnuto. Překážka věci pravomocně rozsouzené upravená v cit. ustanovení není specifickým institutem správního práva procesního, je obecně stanovenou překážkou každého typu řízení. Rozhodovacím orgánům je s její pomocí bráněno v tom, aby rozhodovaly znovu v téže věci. Zásadním je tedy vymezení

pojmu „táž věc“. Doktrína a judikatura jej vymezují obvykle tak, že v původním a probíhajícím řízení jsou totožní účastníci řízení a stejný je i předmět věci.

V posuzované věci bylo tedy nutno posoudit, zda v probíhajícím řízení a ve věcech vedených u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 ca 270/96 a sp. zn. 10 Ca 270/96, se jednalo o tutéž věc. Pokud se jedná o účastníky řízení, byl jím na jedné straně vždy Ing. K. S. a na straně druhé pak v původním řízení Okresní úřad, pozemkový úřad v Jindřichově Hradci a v probíhajícím řízení pak Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad Jindřichův Hradec. Původní žalovaný (odpůrce) je právním předchůdcem nynějšího žalovaného, jak vyplývá z ust. § 19 písm. a) a § 21 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve spojení s ust. § 11 písm. a) zák. ČNR č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem původního řízení pak byl přezkum zákonnosti původních správních rozhodnutí. V probíhajícím řízení se stěžovatel domáhá prohlášení nicotnosti původních správních rozhodnutí. K tomu je třeba říci, že vady, které způsobují nicotnost, jsou kvalitativně závažnější, než vady způsobující „pouhou“ nezákonnost. Platí tedy, že rozhodnutí, které trpí vadami způsobujícími jeho nicotnost, je zároveň i nezákonné. Opačně však neplatí, ne všechna nezákonná rozhodnutí jsou zároveň nicotná. Toto rozlišení je také důvodem, proč správní orgány a soudy ve správním soudnictví, jak správně poznamenává stěžovatel, konstatují nicotnost rozhodnutí z úřední povinnosti. V období účinnosti starého správního řádu a též i staré úpravy správního soudnictví podle Části V. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, kdy prohlášení nicotnosti správních rozhodnutí nebylo legislativně upraveno, dovodila judikatura již v roce 1993 (např. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 4. 1993, č. j. 6 A 14/93 - 26) povinnost správních soudů konstatovat nicotnost správních rozhodnutí ex officio a to i v případech, kdy ji účastníci řízení nenamítali. Pro posuzovaný případ je tedy z právě podaného zřejmé a podstatné, že již v roce 1995, kdy krajský soud rozhodoval svým prvním rozsudkem, byl povinen zabývat se i otázkou nicotnosti přezkoumávaných rozhodnutí, jelikož přezkoumával též zákonnost rozhodnutí. Lze tedy shrnout, že i předmět věci je v probíhajícím i původním řízení týž. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že v původním i probíhajícím řízení se jednalo o tutéž věc, přičemž původní řízení bylo pravomocně skončeno, jak je uvedeno výše, proto přisvědčil závěrům krajského soudu, že byla dána překážka věci pravomocně rozhodnuté a řízení nebylo možné konat.

Krajský soud dále v odůvodnění svého usnesení též uvedl, že žaloba byla podána opožděně, neboť původní správní rozhodnutí pocházela z let 1995 a 1996. Stěžovatel k tomu uvádí, že dvouměsíční lhůta k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. byla dodržena, neboť žalobu podával ve vztahu k dopisu žalovaného z 12. 11. 2007. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na to, co uvedl shora: předmětem probíhajícího řízení je prohlášení nicotnosti původních rozhodnutí žalovaného a lhůtu k podání žaloby je třeba vztahovat právě k těmto rozhodnutím. Je tedy zřejmé, že žaloba byla podána opožděně a krajský soud správně konstatoval, že tak chybí jedna z podmínek přípustnosti žaloby. Na okraj ještě Nejvyšší správní soud poznamenává, že důvody odmítnutí žaloby vypočtené v ust. § 46 s. ř. s. nejsou stanoveny kumulativně. Je-li tedy dán byť i jeden z těchto důvodů, soud žalobu odmítne. V probíhajícím řízení bylo dokonce dáno důvodů více – překážka věci pravomocně rozsouzené (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.) a opožděnost návrhu (§ 46 odst. 1 písm. b/ s. ř. s.).

Ze všech uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud neshledal kasační námitky důvodnými a kasační stížnost zamítl podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. To by náleželo žalovanému, neboť měl ve věci plný úspěch. Jelikož však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalovanému náhrada nákladů nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2008

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně
senátu